

Posudek bakalářské práce

Autor: Jan Suja

Název práce: Sociální prevence u mladistvých ve výkonu trestu

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Antonín Olejníček

1. Cíl práce je formulován na s. 1. Autor chce "zjistit, jaké výchovné prostředky a programy a v jakém počtu" užívá vězeňský personál k minimalizaci možnosti recidivy mladistvých po návratu na svobodu. Naplnění tohoto cíle se postupně (a ne příliš úspěšně) přibližujeme, a to ještě s mnoha odbočkami, až od kap. 3. (s. 15). Proto považuji práci za zbytečně rozsáhlou. A hlavně popisnou. A ještě jednu poznámku k Úvodu: co ve větě, jež formuluje cíl práce, znamená "v jakém počtu"?
2. První dvě kapitoly mají přiblížit některé otázky spojené s rozhodnutím o výkonu trestu v případě mladistvého pachatele (hranice trestní odpovědnosti, funkce trestu, alternativní tresty atd.). Jde v podstatě o známá a často diskutovaná témata
3. Třetí kapitola je informativní. Popisuje, jak s mladými (a s jakými) lidmi vězeňský personál pracuje. Zdroj mnoha uvedených informací jsem ovšem v textu neobjevil. Takže např. nemohu posoudit, zda je třeba subkapitola 3.1.2 (nebo také příznivé hodnocení toho či onoho zjištěného údaje, dejme tomu skutečnosti, že většina pachatelů trestné činnosti z této věkové kategorie je svobodných) opsána jako celek z nějaké oficiální zprávy, nebo zda je podle ní "pouze" sestavena pisatelem této práce. Další informace, např. o zacházení s vězni této věkové skupiny po přijetí do vazební věznice, o Programu zacházení atd. jsou opět jednoznačně opisem nebo "převyprávěním" praktik, které jsou realizovány podle platných řádů. To znamená, že student nezpracoval žádné pro něj nové informace, které by získal studiem zadaného tématu. V tomto směru jsou si všechny práce zpracovávající na podobná témata našimi studenty z řad vězeňského personálu podobné jako "vejce vejci". Jen sporadicky (a v této práci vlastně vůbec) se objevuje vlastní kritický přístup k popisovanému stavu, event. návrhy na změnu.
4. Ostatně totéž platí i o kapitole čtvrté. Vždyť autor sám přiznává, že uvádí příklady proto, aby si čtenář této práce učinil "představu" o mladých lidech, kteří se ocitli ve vězení. Já (oponent) však nečtu tuto práci proto, abych byl informován, ale mám za úkol posoudit, nakolik se autor bakalářské práce zhostil svého úkolu, tj. naplnil zadání práce: postihnout možnosti, hranice, formy, metody, prostředky atd. prevence delikventního jednání mladých lidí, kteří si odpykávají trest za trestný čin a tudíž u nich existuje riziko recidivy. A v tomto směru text mé představy nenaplnil. Na druhé straně musím konstatovat, že uvedené příklady jsou pro laika zajímavé.
5. O oprávněnosti kritiky takto orientované práce (prací) z oblasti vězeňství svědčí i to, že autor posuzovaného textu (jistě proto, aby vyhověl zadání) považoval za nutné připojit k předcházejícím kapitolám další, a to s názvem "Prevence". Pokud si však tuto kapitolu znovu přečte, musí konstatovat, že o prevenci, včetně prevence kriminality, pojednal naprosto obecně. A opět čtenáře (oponenta) pouze informuje o tom, co bylo na podporu prevence kriminality obecně podniknuto (5.3). Naopak o tom, jak vězeňští pracovníci skutečně pracují (ne jak pracovat mají a co se jim v tomto směru ukládá předpis!) s mladými delikventy, aby se už nikdy s nimi v tomto prostředí nesetkali (jaké pro to mají nástroje, s jakými potížemi se v tomto směru setkávají, jak jsou v tomto směru vzděláni a školeni, nakolik jsou seznámeni se zahraničními zkušenostmi a mohou z nich čerpat atd.) jsem se nedočel vůbec nic.

6. Závěr textu je sám o sobě pro kvalitu práce symptomatický. Jestliže autor konstatuje, že s růstem počtu vězňů vzrůstají obtíže v práci s nimi, že vzdělávací programy ve věznicích jsou u odsouzených různou měrou oblíbeny a že mají větší zájem o posilovnu než o "matematiku", že by bylo vhodné podmínit možnost "sledování televize" studiem dejme tomu zeměpisu a že "frekvence účasti na aktivitách mladých vězňů klesá díky nedostatku specialistů, pak veškerou námahu na sepsání této práce vynaložil zbytečně. To všechno přece věděl už dřív, než začal psát tento text! A tak vzniká otázka, zda vůbec autor vědění o zvoleném problému nějak obohatil. Podle formulací v Závěru nikoliv.

7. Sáhodlouhé přílohy jsou v případě této práce zbytečné.

8. Také po stránce formální je možné práci mnohé vytknout. Počínaje způsobem citace několika málo pramenů (srov. např. s. 9) a konče řadou pravopisných chyb (zejména v interpunkci). Navíc jsou mnohé formulace, např. vzhledem k vybočení z vazby, nesrozumitelné (jenom pro ilustraci srov. např. třetí větu prvního odstavce Závěru; ostatně druhý odstavec Závěru stojí za přečtení jako takový).

9. Otázky: a. Odpovězte na vznesené připomínky.

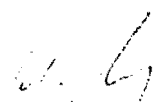
b. b. Pokuste se formulovat, v čem vaše práce poskytuje alespoň relativně nové poznání zvoleného problému.

c. Vyjádřete se, zda, co a jak změní poznatky získané při zpracovávání bakalářské práce (a studiem sociální pedagogiky vůbec) v praktickém výkonu vaší profese. Prosím o zcela konkrétní odpovědi.

Přes řadu zásadních nedostatků doporučuji bakalářskou práci k obhajobě. Důvod je jediný. Jsem si totiž vědom úskalí tohoto tématu a vím, že ani ostatní pracovníci těžké profese se s podobnými zadáními nevyrovnali o mnoho lépe.

Návrh hodnocení: dostatečně (E)

V Brně dne 19. 5. 2006

Doc. PhDr. Ed. Radvan, CSc.
oponent